

Olimpia Arghir

Miercuri 5 noiembrie a fost găsită fără viață, în apartamentul său din Cluj, colega noastră, regizoarea Olimpia Arghir. Nume cunoscut spectatorilor și telespectatorilor prin montările realizate pe scenele unor teatre din București și din țară și, mai ales, la televiziune. Era la Cluj de o lună-două, detașată temporar la studioul de televiziune de acolo, și pregătea pentru Teatrul Național un spectacol după fascinanta povestire a lui Saint-Exupéry **Micul prinț**. Premiera urma să aibă loc peste câteva zile. De ce n-a mai apucat s-o prezinte Olimpia Arghir? De ce firul vieții i s-a întrerupt brusc, în plină activitate? Mister. Doctorii spun că a cedat inima. Se pare că e așa, chiar dacă mintea noastră acceptă mai greu, cu nedumerire și cu ciudă, această realitate. Tocmai inima, la un om și un artist inimos?!

La 14 noiembrie ar fi împlinit 54 de ani. Olimpia Arghir s-a născut la Timișoara, din părinți actori, i-a urmat la Cluj când ei s-au stabilit acolo, a studiat regia la Institutul de teatru din București și, în 1969, și-a început cariera profesională. Întâmplarea face să-i fi văzut spectacolul de diplomă din anii aceia, cu o piesă uitată, de

Bogdan Amaru, **Goana după fluturi**. O comedie lirică despre tineri, tinerețe, visuri și elanuri romantice, cu prospețimea și naivitatea vârstei. Textul, mai fragil, era ingenios valorificat prin fantezie scenică, iar interpretarea studențească avea vioiciune, farmec și umor. Alte spectacole de pe afișele teatrelor, montate de-atunci, s-au caracterizat prin acuratețe, armonie stilistică, tonalitate naturală în expresie. Cu predilecție în registrul liric, și poate că genul preferat i-a fost comedia poetică, îmbinarea de umor și vers dintr-o stare sufletească, dintr-un surâs.

În 1979 a devenit regizor artistic la televiziune. Aici a montat piese de Horia Lovinescu – **Hanul de la răscruce**, Victor Ion Popa – **Mușcata din fereastră**, Ciuta, Ion Băieșu – **Azi vine tata**, Aurel Baranga – **Sicillana**, Ion D. Șerban, Alecu Popovici, Octavian Sava. Menționez că în toată această perioadă, '79-'89, a refuzat multe scenarii schematice impuse de contextul politic, cu riscul periclitării funcției, optând cu perseverență numai pentru acele texte de actualitate care fructificau ceva din aspirația și demnitatea morală a omului. Iubirea, elanurile romantice, umorul sănătos, mesajul de solidaritate și verticalitate umană au fost criteriile după care s-a călăuzit în profesie și trăsăturile ce i-au definit montările.

După 1989 registrul opțiunilor sale se amplifică. Libere, proiectele vizează mari dramaturgi și piese de anvergură: **Femeia mării** de Ibsen, **Cum vă place** de Shakespeare, **Meșterul Manole** de Lucian Blaga, **Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă** de Horia Lovinescu, **Jocul de-a vacanța și Vacanță de Crăciun (Accidentul)** de Mihail Sebastian.

Olimpia Arghir a fost o perseverență susținătoare a înnoirii limbajului specific de televiziune, în termeni mai apropiați de arta filmului. Mersul Valeriei Seciu pe malul mării, în bătaia vântului rece, în **Femeia mării**, e simbolul unei păsări rănite; dansul și cântecul personajelor din finalul spectacolului **Cum vă place**, tot pe malul mării, sunt expresii ale bucuriei nostalgice; Lucian Iancu, răstignit pe cruce în rolul Tatălui din **Jocul vieții și al morții**, e proiectat pe solul arid și pe orizontul înclinat din depărtare – parodie biblică de o uluitoare inspirație. Cum era să fie **Micul prinț** de la Cluj? Un poem despre frumusețe? Despre gingășia florilor și a stelelor? Despre minunea solidarității umane care, conștientă și împlinită, apropie cerul de planetă? Poate vom afla.

A fost un om modest. Generos și blând. În mari clipe de cumpănă, a știut să lupte și și-a riscat viața. Pe 22 decembrie 1989 a fost în Studioul 4 al televiziunii și n-a mai plecat de acolo decât în '90. Când s-a realizat restructurarea pe departamente a instituției, colegii de redacție au ales-o, cu majoritate de voturi, director. Modestă, a declinat opțiunea, susținând că e preferabil un bărbat. A fost o vreme un fel de adjunct și râdea când o chemam la viză. „Ce viză? Ai înnebunit?“, spunea ea și-mi cerea fișa de emisie, s-o semneze. Actorii au iubit-o, colegii au iubit-o și, la dispariția ei, ne rămâne în amintire un zâmbet, un zâmbet cald care-i înfrumuseța chipul cu păr blond, un îndemn nerostit de a ne înfrânge micile patimi și meschinării, adversitățile, o chemare către – știu eu? – „micul prinț“ care zboară pe undeva, pe lângă noi, și nu-l vedem, nu-l simțim întotdeauna.

■ CONSTANTIN PARASCHIVESCU